

prevario. Cio ovaj odsjek nekako preradikalno presijeca inače dobro naglašenu brigu i bojazan ovakoga pojedinca u pitanju njegova zvanja i prenosi je izvan subjekta, koji će biti nosilac tereta, ako mu svećeničko zvanje postane teret, i odgovorni računopolagač za svaki svoj čin. Str. 51, 52 trebalo bi navesti tekst iz rimskog pontifikala, Cio odsjek (»Sposobnost sa strane čudoređa) mršavo je obrađen, valjda zato, jer autor ima pred očima malo sjemenište, današnje stanje, barem naše muške omladine, traži suptilnije raščinjavanje u ovoj stvari. Naglasujem, da je u tom odsjeku najbolja ona opaska u posljednjoj rečenici: »obratite se na svoga duhovnoga vođu!«

Str. 69. potreba pobožnosti nikada nije dosta naglašena, za naše prilike posve malo.

Str. 82 materijalni momenat kod izbora zvanja površno je doirnut, a znamo koliko je važan, negdje čak i presudan možda i nesvijesno.

Str. 84. postupak biskupa Vialarta ne će na naše kandidate svećeničkog zvanja baš edifikatorno djelovati.

Str. 85 biskupovo rješenje je i ovdje istaknuto u preoštrrom naglasu, jer nema dostatna obrazloženja.

Str. 91 (»Sud poglavara i učitelja«) ispravlja sâm autor kad naglasuje »ispravno informiranih«. Nije se pak zabavio s pitanjem, što onda kad biskup vjeruje informatorima, koji se odlikuju uobraženošću, tvrdoćom srca, nadutošću, plitkošću i površnošću? A ako imaju još izvjesne predrasude po kojima prosuđuju društvo, organizacije, politiku...?

Str. 93. (»Sud duhovnog vođe«) temelji se na odredbi kan. 1361, § 3 i od velike je važnosti; možda će gdjekoji kandidat samo požaliti što njegov duhovni vođa ne može doći do riječi, kad ga nesavjesni prefekt goni van iz sjemeništa zbog kakove trice.

Specijalno bi za naše prilike trebalo potanje osvijetliti postupak i stvaranje odluke seminarista mladića u slučajevima, gdje materijalne prilike gone u sjemenište, jer je tamo uzdržavanje badava, a sklonost ili nesklonost nikako ne dolazi jasno do izražaja. Kod drugoga izdanja ove knjige, do kojega će vjerojatno doći, opaske i pojašnjenja kod pojedinih poglavlja povećala bi njezinu uporabivost za naše prilike.

prof. A. Živković.

P. Matthaeus a Coronata O. M. C., Institutiones iuris canonici ad usum utriusque cleri et scholarum. Vol. I Normae generales, De clericis, De religiosis, De laicis. In — 80 max., editio altera emendata et aucta 1939, pag. 979. Cij. Lit. 60.—

Vol. II De rebus. Editio altera emendata et aucta 1939. pag. IV—520. (Taurini-Romae, Marietti). Cij. Lit. 30.—

Autorov kanonistički priručnik »Institutiones iuris canonici« u 5 svezaka, od kojih je prvi objavljen 1928, a posljednji 1936, stekao je opće priznanje kao izvrsno djelo, koje daje sigurnu orijentaciju u svim crkvenopravnim pitanjima. Koliko je ovaj priručnik bio dobro primljen svjedoči evo činjenica, da je autor mogao objaviti prvi i drugi svezak već u drugom nadopunjenom i ispravljenom izdanju. Ni u jednoj bogoslovskoj disciplini ne pokazuje se toliko potreba novih

izdanja koliko u kanonistici, jer je pravni razvoj u neprestanom pokretu i javne prilike i život u Crkvi traže i stalno izazivaju aktivnost crkvenog zakonodavstva. Kodeks kan. prava od g. 1917 već davno sâm ne sadrži sadanje pravo (*ius vigens*), jer se ono danas nalazi ne samo u drugom nizu autentičnih odgovora Interpretacijske komisije, nego i u mnogobrojnim novim odredbama, izmjenama i nadopunama izdanima od strane crkvenih pravotvornih činilaca. Sve te modifikacije u pravnom životu Crkve i u sadanjem kanonskom pravu nastojao je autor da unese u drugo izdanje svojega priručnika. Ispravio je veći broj manjih omašaka, koje su izmakle u prvom izdanju. Dodao je na početku prvoga sveska cijelih 14 stranica o uvodnim kanonima (kk. 1 do 7) Kodeksa, o kojima (i ako su vrlo važni) nije imao u prvom izdanju ništa. Isto je tako uvrstio odredbe o tzv. Katoličkoj akciji (str. 911), o kojoj u prvom izdanju nije uopće govorio.

Nema sumnje da će i ovo drugo izdanje izvrsnog priručnika uvaženog autora biti dobro primljeno od klera i slušača, kojima je namijenjen, pa i mi obje knjige, koje su odlično opremljene, možemo svima samo najtoplije preporučiti.

Dr. Fr. Herman.

Guidus Cocchi, C. M. Commentarium in Codicem Iuris Canonici ad usum scholarum (Vol. 7), **Liber IV. De Processibus**, Editio III recognita. Taurinorum Augustae (Marietti), 1940, pag. 746. Cij. Lit. 20.—

Autorov komentar Kodeksa kan. prava za školsku uporabu počeo je izlaziti 1920 i dovršen je osmim sveskom 1928 godine. Odlikuje se razmjernom kratkoćom i dobrim pregledom gradiva. Tumači zakonski tekst Kodeksov pretežno pozitivnim dogmatskim metodom bez velikog povijesnog i knjiškog tereta. Sve što autor ima reći, kaže u svom tekstu i nema pod crtom, osim najvažnije literature, obimnijeg naučnog aparata. To je očito dobro primljeno kod čitalaca, jer pojedini svesci Cocchijevog komentara izlaze u razmjerno kratkim vremeskim razmacima u sve većem broju novih izdanja. Tako je prvi svezak (*Normae generales*) dočekao već peto izdanje (1938). Ove je godine (1940) štampan ovaj sedmi svezak njegovog komentara: *De processibus* u trećem ispravljenom i nadopunjenom izdanju.

U ovom novom izdanju uvrštene su sve naknadne izmjene u kanonskom procesualnom pravu, koje su međutim uzakonjene od strane crkvenog zakonodavstva, napose od strane Interpretacijske komisije. To vrijedi osobito za bračno procesualno pravo (*De causis matrimonialibus*, pog. 454—504), u kojemu je donešeno najviše izmjena i novih odredaba. Tekst znamenite Instr. S. C. Sacram., 1936 za postupak u parnicama o nevaljanosti braka, donosi autor u cijelosti na kraju svoje knjige kao dodatak, a u tekstu knjige samo upućuje na odnosna mjesta u toj Instrukciji, ali nikako ne tumači, njezinih odredaba što smatramo propustom koji se ne može pohvaliti.

I ovo će novo izdanje Cocchijevog komentara o procesualnom pravu biti bez sumnje dobro primljeno od čitalačke publike, pa ga i mi kao vrlo dobar priručnik najbolje preporučamo.

Dr. Fr. Herman.